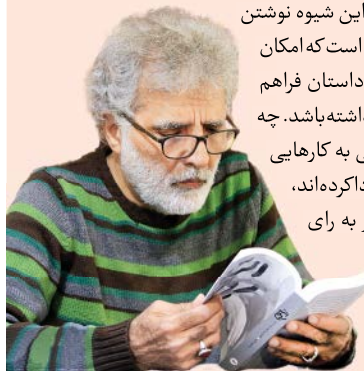

نگاهی به برخی اظهارنظرها درباره کتاب «روح...»

مرجعی برای داستان نویسان و فیلمسازان

این اثر می تواند مرجع داستان نویسان و فیلمسازان قرار بگیرد

با تخیل و خلاقیت رمان نویس نوشته شده است. داستان نویس کسی است که صحنه ها را می بیند و سعی می کند شما را هم وادار کند به شنیدن و دیدن. نکته مهم در این شیوه نوشتن یعنی متخیل و خلاقانه نوشتن، این است که امکان غرق شدن مخاطب را در فضای داستان فراهم می کند تا خواننده برداشت خود را داشته باشد. چه در نقد ادبی و چه سینمایی وقتی به کارهایی می رسم که حق داستان نویسی را داده اند، متوجه می شویم تحلیل به تفسیر به رای و دلیخواهی تبدیل می شود و نمی توان به آسانی چنین آثاری را تحلیل کرد.

بهرروزافخمی
نویسنده و کارگردان سینما
ساختن فیلم یا نوشتن رمان درباره امام کار سختی است و وقتی شروع می کنید باید بدانید آن اثر ممکن است توقیف شود یا مدت ها در حبس باقی بماند. علتش توان امام برای برپا کردن شورش است که هنوز باقی و زنده است. من درباره زندگی امام خمینی (ره) می خواستم فیلمی بسازم؛ اما به دلایلی نشد. کتاب «روح...» اثر آقای حکیمیان از این نظر که از نظارت یا دخالت به دور مانده، کار ارزشمند و درخشانی است. این اثر می تواند برای من منبع ساخت تعدادی فیلم شود. در این کتاب، جهت گیری های درست، مستند، معتبر و خیال انگیز وجود دارد. ذهنی خلاق این را نوشته است و می تواند مرجع کسانی قرار بگیرد که می خواهند درباره امام خمینی (ره) کارهای داستانی کوتاه و بلندی به صورت فیلم یا رمان تولید کنند. فکر می کنم این کتاب علاوه بر این که معتبر و مستند است داستانی نیز هست؛ یعنی

چرا نمی توانیم درباره شخصیت امام خمینی (ره) به راحتی حرف بزنیم؟

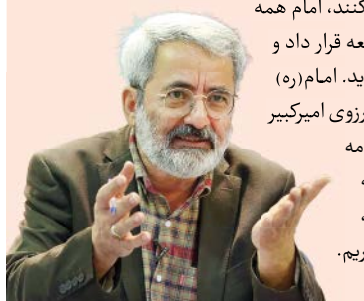
و حتی خرده تیپ ها چه فیلم ها و رمان هایی ساخته نمی شد. چرا اینجا نمی توانیم؟ حقیقت این است اتفاقاتی بعد از انقلاب ۵۷ رخ داد که همین طور از ایده ها و آرمان های انقلاب - که به نظر بعضی ها بلند پروازانه بود- فاصله گرفتیم و رجوع دوباره به آن آرمان ها از نظر برخی ها ممکن است مشکل ایجاد کند. جنگ، جنگ، روایت هاست. روایتی که من می خواهم ارائه کنم ممکن است با روایتی که روی میز برخی هاست، متفاوت باشد.

محمد رودگر
نویسنده و پژوهشگر
هنرمند اگر واقعا بخواهد کار هنری انجام دهد و عزمش را جزم کرده و کاربلد و درس خوانده هم باشد، کسی نمی تواند جلوش را بگیرد. به نظرم رقابت های سیاسی و محدودیت ها و سانسور باعث می شوند هنرمند چند لایه پذیر شود و سراغ کارهای ارزشمندتر برود؛ اما مشکل اصلی جای دیگری است. انقلابی بر محوریت یک شخص صورت گرفته است و اگر امام خمینی (ره) نبود، این انقلاب هم نبود. این شخص در ارکان این مملکت تأثیر گذاشته است. این مسئله انکارناپذیر است؛ اما چرا نمی توانیم درباره این شخصیت حرف بزنیم؟ اگر جای دیگری بود درباره کوچک ترین اتفاقات تاریخی و سیاسی و خرده شخصیت ها

امام (ره) آرزوی امیرکبیر را برآورده کرد

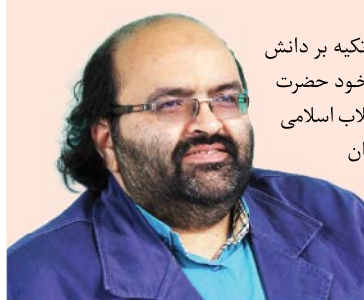
و از اعتبار خود برای مردم هزینه کنند، امام همه وجود خود را در مسیر آزادی جامعه قرار داد و به هیچ وجه من الوجوه خود را ندید. امام (ره) خود را وقف جامعه کرد و در واقع آرزوی امیرکبیر را که قطع ید بیگانه از کشور بود، جامه عمل پوشاند و امروز هر کدام از ما که برای شأنت خود احترامی قائلیم، باید این شخصیت بزرگ را پاس بداریم.

عباس سلیمی نمین
رئیس دفتر مطالعات و تدوین تاریخ معاصر
امام در همه مسائل دغدغه مردم را داشتند اما معمولاً شخصیت و کلام او را به گونه ای متفاوت از این در افکار عمومی عرضه می کردند که همین امروز هم این تحریف ها عرضه می شود. وظیفه دفاع از امام (ره) متوجه همه ما است. یعنی اگر یک روزنامه یا نشریه یا کتابی، مطلبی خلاف نظر حضرت امام (ره) و یاران صدیق ایشان منتشر می کند، همه ما در مقام پاسخگویی به این نوع از مخدوش کردن محور انقلاب اسلامی است، بایستیم. در شرایطی که مراجع ما حاضر نبودند خود را به خاطر جامعه به خطر بیندازند

«روح...»؛ سرآغازی نو در روایت امام (ره) برای جوان ها

ادبیات زنده، خلاق و روزآمدی است که بتواند حرف های ما را به زبان روز تبیین کند. به گمان من کتاب شاخص «روح...» سرآغازی نو برای روایت امام (ره) برای جوان ها خواهد بود، افزود، امیدوارم از این سنخ کارها درباره سایر چهره های انقلاب اسلامی و یاران بزرگ حضرت امام (ره) و سرداران رشید انقلاب و ایران هم انجام شود. هادی حکیمیان، نویسنده اثر با تکیه بر دانش خود از تاریخ و توانمندی ادبی خود حضرت امام (ره) را روایت کرده و چرایی انقلاب اسلامی و پرسش هایی را که امروز جوانان دارند، توضیح داده و اصلی ترین مناظره انقلاب اسلامی با آمریکا و ریشه های آن را تبیین کرده است.

علی محمد مؤید
مدیر مؤسسه شهرستان ادب
وضعیتی که مخصوصاً در چند ماه اخیر شاهد آن بودیم، نشان داد این لکنت در مکالمه ما با بخشی از قشر جوان جامعه مشکلات جدی ایجاد کرده و همه ما لحظه به لحظه این نیاز را حس کردیم که باید به ادبیات برگردیم. کتاب ارجمند روح... منتهای دو رودخانه ادبیات و تاریخ انقلاب اسلامی و محل هم افزایی جریان ادبیات و تاریخ انقلاب اسلامی است که با بهره گیری از ظرفیت های هنر نوشتن خلاق تاریخ انقلاب اسلامی و سیمای حضرت امام (ره) را روایت مستند کرده است. این روزها همه ما به دنبال دفاع از ارزش های انقلاب و امام هستیم، اما اگر امام (ره) را درست ببینیم و تبیین کنیم، امام از ما دفاع خواهد کرد. اگر حق امام (ره) را درست بگذاریم، همچنان از ما دفاع خواهد کرد؛ این حق گذاری یعنی با زبان و هنر روز چهره و کلام حقیقی حضرت امام (ره) را برای نسل جدید بیان و روزآمد کنیم. آن چیزی که در مجموعه فعالیت های فرهنگی ما غایب است،

داستان واره ای با کمترین تخیل

هادی حکیمیان
نویسنده روح...
من به طور شخصی اجازه نداشتم که درباره شخصیت امام تخیل کنم. در کشور ما هنوز انسان های زیادی هستند که از نزدیک ایشان را دیده اند و طبیعتاً کار نوشتن درباره این شخصیت را سخت می کنند. در این داستان در حد دو سه مورد و خیلی کوتاه تخیل داشته و عمدتاً نقل قول ها را هم دقیقاً بر اساس اسناد و مدارک موجود آورده ام. همچنین در این کتاب برخی اسناد وجود دارند که برای اولین بار منتشر شده اند. چندین سال قبل داشتم برای خودم درباره امام مطالعه می کردم که دیدم ایشان چقدر قبل از دهه ۴۰ فعالیت سیاسی داشته اند؛ اما ما عمدتاً امام را از سال ۴۲ می شناسیم و همه جا این شخصیت طوری معرفی شده که انگار کار سیاسی خود را از سال ۴۲ شروع کرده است. در ذهن من نیز این بود که فعالیت های سیاسی و اجتماعی ایشان از همان سال شروع شده است؛ اما در اسناد دیدم که امام خمینی (ره) در دهه ۲۰ و ۳۰ هم فعالیت سیاسی داشته است. می خواستم در این باره مقاله ای بنویسم که دیدم حجم آن زیاد شد و در نهایت تصمیم گرفتم که به کتاب تبدیلش کنم. تصمیم گرفتم کتابی درباره فعالیت های سیاسی و اجتماعی امام از دوران جوانی که مصادف با دوران رضاشاه بود تا سال ۴۱ که بحث لایحه انجمن های ایالتی و ولایتی مطرح شد، بنویسم؛ ولی بعدها این کار به سفارش انتشارات شهرستان ادب تبدیل شد به یک اثر داستانی که کل زندگی امام را پوشش می دهد. نگارش این کتاب چهار سال به طول انجامید. کتاب «روح...» رمان. به آن معنای عام که دست نویسنده در استفاده از تخیل باز است. نیست؛ زیرا در مورد یک شخصیت واقعی نوشته شده که ما به ازای بیرونی دارد. من این اجازه را نداشتم که درباره شخصیت حضرت امام (ره) تخیل کنم، بنابر این بر اثر خیلی کم و محدود رنگ تخیل دیده می شود و در حقیقت کتاب یک داستان واره از زندگی امام خمینی (ره) از کودکی تا زمان فوت ایشان است و داستان با جریان تشییع پیکر ایشان در بهشت زهرا ی تهران در خرداد ۱۳۶۸ تمام می شود.

خیلی از کتاب هایی که درباره امام خمینی (ره) نوشته اند تا پیروزی انقلاب پیش آمده و بعد آن را نوشته اند اما در این کتاب دو فصل درباره بعد از انقلاب و زمان جنگ و مدیریت حضرت امام (ره) در جامعه و جنگ- چیزهایی که به نظرم برای نسل جدید مفید می آمد- را هم نوشته ام. سعی کردم این کتاب را به گونه ای بنویسم که برای یک خانم خانه دار هم جذاب باشد. از برخی فنون زندگی نامه نویسی و داستان نویسی، تصویرسازی و دیالوگ در این داستان و چند سند جدید که حتی در صحیفه امام (ره) هم نیامده، در اثر استفاده شده که منابع آن مستند و رسمی است. این کتاب قصد داشت به چند سؤال پاسخ دهد؛ ابتدا این که چرا سال ۵۷ انقلاب شد و اساساً چه لزومی داشت که در ایران یک انقلاب مذهبی اتفاق بیفتد؟ همچنین بحث غرب ستیزی و آمریکاستیزی انقلاب هم که چند سال اخیر توسط برخی افراد مطرح تاریخ پژوه و استادان علوم سیاسی منکر شده، در این کتاب با سند مشخص و مبین شده است.

